

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobkyně **A. J.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21.10.2015, o doplatku na invalidním důchodu,

t a k t o:

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

[1] Žalobkyni byla pochybením žalované nesprávně stanovena výše invalidního důchodu v r. 1999 a doplatek jí byl doplacen jen za dobu od 1.1.2006, nikoliv ode dne přiznání invalidního důchodu.

[2] Žalobkyně se žalobou domáhala doplacení důchodu i za období od 3.1.1999, ode dne přiznání částečného invalidního důchodu, do 31.12.2005 ve výši 9 543,- Kč s odkazem na ust. § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., zákona o důchodovém pojištění (dále jen zdp) novelizované zákonem č. 306/2008 Sb., neboť nesprávná výše invalidního důchodu byla zapříčiněna žalovanou.

[3] Žalovaná napadeným rozhodnutím změnila výrok č. II. rozhodnutí ze dne 22.9.2015 č.j. R-22.9.2015-427/X tak, že doplatek důchodu náleží od data 1.1.2006.

V odůvodnění uvedla, že svým rozhodnutím ze dne 22.9.2015 zvýšila od 3.1.1999 žalobkyni částečný invalidní důchod podle ust. § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zdp“); podle výroku č. II tohoto rozhodnutí náleží žalobkyni v souladu s ust. § 56 odst. 1 písm. b) zdp doplatek starobního důchodu od 5.6.2010. Toto rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 12.10.2015. Ze spisové dokumentace bylo zjištěno, že žalobkyni byl částečný invalidní důchod přiznán rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 18.1.1999 do 3.1.1999. Dne 5.6.2015 požádala prostřednictvím Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava o přiznání starobního důchodu od data 27.8.2015; tato její žádost byla rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení č.j. R-14.7.2015-427/X ze dne 14.7.2015 zamítnuta pro nesplnění podmínek ust. § 28 zdp. V souvislosti s řízením o přiznání starobního důchodu bylo zjištěno, že při výpočtu částečného invalidního důchodu žalobkyně byly v r. 1998 zohledněny dva vyměřovací základy, a to ve výši 4.130,- Kč a 350,- Kč, přičemž v tomto kalendářním roce nezískala žalobkyně žádné vyloučené doby. Podle evidenčních materiálů však žalobkyně měla v r. 1998 pouze jeden vyměřovací základ, a to ve výši 4.130,- Kč, celkem získala 350 vyloučených dnů. Na základě tohoto zjištění bylo vydáno napadené rozhodnutí, kterým byla tato skutečnost řádně a v souladu s evidenčními materiály žalobkyně zohledněna, a byl proveden přepočet částečného invalidního důchodu žalobkyně k datu jeho přiznání, tj. k datu 3.1.1999.

[4] Žalovaná ve vyjádření k žalobě odkázala především na zákonná ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zdp, § 55 odst. 2 věty druhé zdp a čl. II bod 14 zákona č. 306/2008 Sb. a dále uvedla, že žalobkyni byl částečný invalidní důchod přiznán od 3.1.1999, tedy v době před 1.1.2009, proto lze žalobkyni vyčíslit doplatek na částečném invalidním důchodu nejdříve od 1.1.2006, tedy 3 roky nazpět od 1.1.2009, jak výše odkazem na zákonná ustanovení podloženo. Námitka žalobkyně je irelevantní. Jelikož žalobkyně žádnou další námitku nevznesla, navrhuje žalovaná soudu, aby žalobu zamítnul.

[5] Rozhodnutím ze dne 22.9.2015 č.j. R-22.9.2015-427/X výrokem I. zvýšila od 3.1.1999 částečný invalidní důchod podle ust. § 56 odst. 1 písm. b) zdp, výrokem II. žalovaná přiznala doplatek invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně podle § 56 odst. 1 písm. b) zdp od 5.6.2010 s odůvodněním, že kontrolou dávkového spisu bylo zjištěno, že byl chybně proveden výpočet částečného invalidního důchodu a doplatek náleží podle ust. § 56 odst. 1 písm. b) zdp pět let zpět od zjištění nároku, tj. od 5.6.2010.

[6] Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyni byl přiznán částečný invalidní důchod od 3.1.1999. Dne 5.6.2015 žalobkyně podala žádost o starobní důchod s datem přiznání od 27.8.2015 a rozhodnutím ze dne 14.7.2015 byla žádost zamítnuta z důvodu nezískání potřebné doby pojištění. Další žádost o starobní důchod byla podána dne 3.2.2016 s požadavkem přiznání od 1.2.2016.

[7] U jednání soudu žalobkyně setrvala na svých žalobních důvodech se zdůrazněním, že k nesprávnému výpočtu částečného invalidního důchodu v r. 1999 došlo chybou žalované, a proto nevidí důvod, proč by jí doplatek na důchodu nemohl být doplacen od samého počátku, tj. od přiznání částečného invalidního důchodu.

[8] Žalobkyně se domáhala doplacení invalidního důchodu ve správné výši ode dne vzniku nároku na invalidní důchod, tj. od 3.1.1999 do 31.12.2005, neboť žalovaná ČSSZ jí důchod doplatila jen od 1.1.2006. Žalobkyně se odvolala na ust. § 56 odst. 1 písm. b) věta poslední zdp. V dané věci tak není sporná otázka výše invalidního důchodu či již doplaceného doplatku na tomto důchodě, nýbrž období, za které jí má být správná výše invalidního důchodu doplacena. Názoru žalobkyně nelze přisvědčit. Není sporné, že ke stanovení nesprávné výše invalidního důchodu došlo pochybením žalované, jestliže při výpočtu invalidního důchodu v r. 1999 nesprávně zadala v r. 1998 výdělek 4.130,- Kč plus 350,- Kč a žádnou vyloučenou dobu v uvedeném roce, namísto správného výdělku jen ve výši 1.310,- Kč a 350 dnů vyloučené doby. Žalovaná své pochybení také nezpochybňuje. Otázkou však je, za jaké období lze doplatit důchod, jestliže toto pochybení bylo způsobeno správním orgánem a bylo zjištěno žalovanou až v rámci řízení o žádosti o starobní důchod.

[9] Zákonem č. 306/2008 Sb. byl novelizován zákon o důchodovém pojištění s účinností od 1.1.2010. Tak došlo mimo jiné i k novelizaci § 56 odst. 1 písm. b) zdp, kdy došlo ke zvýšení ochrany pojištěnců před nesprávným postupem správního orgánu, zejména tehdy, jestliže orgán sociálního zabezpečení přehlédne okolnost, která již byla obsažena v podkladech v době rozhodování, použije nesprávných podkladů, dopustí se početní chyby, zamění podkladový materiál atd., což v plné šíři dopadá na případ žalobkyně. Zákonodárce tak dospěl k závěru, že je odůvodněné, aby v těchto případech, ve kterých má orgán sociálního zabezpečení k dispozici všechny poklady plně a jednoznačně prokazující důchodové nároky oprávněného, náležel příslušný doplatek důchodu, jako plnění dlouhodobého charakteru, bez omezení (viz důvodová zpráva k zákonu č. 306/2008 Sb.). Citované ustanovení tedy bylo nahrazeno tímto zněním: *důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží. Důchod nebo jeho zvýšení se přitom doplatí nejvýše pět let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení; pro běh této lhůty platí § 55 odst. 2 věta druhá a třetí obdobně. Důchod nebo jeho zvýšení se však doplatí ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, v případě, že důchod nebyl přiznán nebo byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení.* V této souvislosti je nutno zdůraznit, že ač zákon č. 306/2008 nabyl dle čl. XXXVIII účinnost 1.1.2010, pro některá ustanovení zákona byla dána zvláštní účinnost, což se právě týká novely § 56 zdp a přechodného ustanovení č. II bodu 14, která nabyla účinnosti dnem nabytí účinnosti zákona č. 187/2006 Sb., tj. dnem 1. ledna 2009.

[10] Nicméně, i když uvedené v odstavci [9] tohoto rozsudku svědčí ve prospěch žalobkyně, je nutno aplikovat i přechodné ustanovení zákona č. 306/2008 Sb., článek II. bod 14., dle kterého *za dobu před 1. lednem 2009 se důchod nebo jeho zvýšení doplatí ve výši, v níž důchod správně náležel, nejvýše v rozsahu stanoveném právními předpisy účinnými ke dni 31. prosince 2008.* K 31. prosinci 2008 ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zdp znělo následovně: *důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, nejvýše však tři roky nazpět ode dne*

zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení; pro běh této lhůty platí § 55 odst. 2 věta třetí obdobně.

[11] S ohledem na uvedené v odstavci [10] bylo nutno v případě žalobkyně postupovat tak, že správná výše invalidního důchodu se doplatila za celou dobu od 1.1.2009 a přede dnem 1.1.2009 bylo nutno respektovat ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zdp ve znění před 1.1.2009, tedy jen za dobu tří let, tj. od 1.1.2006.

[12] Ze všech výše uvedených důvodů krajský soud podanou žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

[13] O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. s přihlédnutím k tomu, že ve věci plně procesně úspěšný žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona (§ 60 odst. 2 s.ř.s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodu uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 22. června 2016

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně